

דיין

דבר כזה? התרים נגדו יגאל אלון, "הרי רק לפני יום אמרת שנצטרך לבלוע את הצפרדע?"

השיב על כך דיין: "אז שיניתי את דעתי... אני יודע כמי שמי שנה את דיעותיו..."

מהומה, מבוסה ומבוכה

עלול להעמיד את הממשלה בפני עובדות מוגברות, בהתאם לדיעותיו המוגברות לדעותיהם.

שה דיין יודע כי ממשלת ישראל נמצאת כיום במצב של מהומה, מבוסה ומבוכה. שרי הממשלה, יותר מאשר הם חוששים מהמצרים, הסובייטים או האמרי

בין אלה המתנגדים שיהיה זה אבא אבן שינהל את המשא ומתן עם גונאר יארינג נמצאים ישראל גלילי ומשה דיין.

גלילי

על רקע זה נעשו היחסים בין ראשי-הממשלה ושרי-החוק מתייחסים ביותר. אחרי התפטרות שרי גח"ל הועלתה אף הצעה, שלמען המשך האיזון בממשלה, יקבל אבא אבן תפקיד, כמו למשל תפקיד של סגן ראשי-הממשלה, ואי-לז משרת שרי-החוק תימסר לאי-דם אחר. המועמדים לתפקיד זה: יגאל אלון, יצחק רבין, חיים צדוק, וקצין בכיר בצה"ל. ראשי-הממשלה דחתה הצעה זו, "כשי-לב זה", אולם החרב עדיין מרחי-פת על אבא אבן.

את הפסקת האש!

קאים, אלא בגלל חששותיו מפני בריה"מ. יחד עם זאת מרגיש דיין את עצמו בודד ומבודד בממשלה, בייחוד אחרי פרישת שרי גח"ל. קודם חיזרו אחריו מנחם בגין ויוסף ספיר מצד אחד וגולדה עם אנשי המערך מצד שני. עכשיו רואים בו אנשי גח"ל יריב, ואילו בצמרת המערך נוטים לקבל את הערכת פינחס ספיר שמשה דיין נעשה עתה תלוי יותר במערך.

תקיפה בנושא זה אפילו עד לפיצוץ כל המהלך המדיני שהחלה בו. כמה מהשרים נחרדו לנוכח אפשרות כזו. אחד מהם אפילו התבטא בנוסח: "פלצות אחתנו אוירה של מפולת נשחררה בי-ממשלה!" אולם שרים אחרים, ביניהם ראש הממשלה וסגנה, ידעו כי אין אמת בדיעות החוזרות על כוונתו של דיין להתפטר. הם יודעים היטב את השקפותיו, שאם כי הן משתנות, יש בהן כמה יסודות קבוי-עים: דיין אינו רוצה בעימות עם ארצות-הברית, לאו דווקא מתוך דבקותו באמרי-

במצב העיניים החדש שנוצר בצמרת המדינה — כאשר רבים מבין שרי הממ-שלה אינם משלימים עם ההחלטות שהם נאלצים לקבל, הפך, כמעט באופן טבעי, שרי-החוק יגאל אלון לאיש החוק. הוא אולי היחיד שברור לו לקראת מה הולכת

קאים, הם חוששים ממה דיין. הם פחדים שישאיר אותם לבד כדי שהאחריות לנסיגה תפול על שכמם. גולדה, אבן, ספיר וגלילי היו מוכנים להשלים עם פרישת גח"ל מהממשלה רק כאשר ידעו בכי-רור כי משה דיין יישאר עימם יחד. בזוכרם את ימי הפוטש של יוני 67, הם חוששים מפני היווצ-רות מצב דומה כאשר יהיה משה דיין מחוק לממשלה.

אלון

גולדה מאיר נמצאת במצב של תיסכול שמעולם לא נמצאה בדומה לו. היא ממ-שיכה במאמציה, בעיקר באמצעות מקורביה, בנייהם סמנכ"ל משרד החוק מרדכי גזית, הממונה על השולחן האמריקאי, לצאת בזמן הקרוב לביקור רשמי בארצות-הברית. אולם כל הדמוים שהופנו לבית הלבן בדבר רצונה של גולדה לבקר בושינגטון, לא הובנו שם, ועד כמה שנראה עתה, אין כל נכונות מצד מימשל ניקסון להזמין את גולדה לביקור רשמי בארצות-הברית. גולדה מאמינה שאילו ניתנה לה ההודמי-נות לכך, היתה יכולה לשכנע את נשיא ארצות-הברית ואת שרי-החוק שלו לשנות את המדיניות המרחבת החדשה שלהם. אם לא תצליח בכך, כך קיוותה, תוכל לפנות לגיסי עם דעת-הקהל היהודית שם להפעלת לחצים על ממשלת ארצות-הברית. חששותיה של ראש הממשלה מרובים לא רק בגלל המדיניות של הסטייט דר פארטמנט ושל הבית הלבן, אלא גם בגלל סימנים שונים המעידים על מבוכה השרי-רתת אצל חוגים שונים ביהדות האמריק-אית ובמנהיגותה.

לפוצץ את גולדה

בחזית התעלה. כדי להניח את דעתה של ישראל, יספקו האמריי-קאים הבטחות נוספות וציוו, או-לם הם לא יוכנעו לשום לחץ ישראלי העלול להוביל לפיצוץ

על רקע זה מנסה משה דיין לשפץ את תדמיתו בעיני הציבור. הוא אינו רוצה עוד להופיע כנוק, אלא כלוחם אקטי-ביסטי, כאיש היחיד בממשלה המסוגל למ-נוע שואה ומפולת.

ישראל והוא מוכן לקבל על עצמו את כל האחריות לכך. ליגאל ברור כמעט לחלוטין כי זו ה-הדומנות של חייו. אם ייטיג ההסדר ה-מדיני על פי היכנית רוג'רס, ואם חלקו שלו בהטגת הסדר זה יובלט ויודגש, כפי שהוא מנסה לעשות לאחרונה, כמעט ברור שיהיה זה הוא יורשה של גולדה מאיר בתפקיד ראשי-הממשלה.

כך קרה שבתחילת השבוע שעבר, כאשר הוזעק השגריר יצחק רבין לישראל, על רקע גילוי הזוהר הטילים באיזור התעלה, ניצבה האפשרות לפיצוץ כל העיסקה עם האמריקאים בלחצו של משה דיין. משה דיין חזר בו והסכים לוותר לאמריקאים גם בנקודה זו, רק אחרי שרבין שיכנע אותו כי אסור לנקוט בצעד כזה.

אלא שבמהלכים הפנימיים עשה יגאל אלון טעות יסודית אחת. במקום לקרב את משה דיין אל עמדותיו ולשתף אותו בכל המה-דים, הוא מתייצב נגדו. כימעט כל מהלכיו של אלון מכוונים ל-השאיר את משה דיין בצד, כמי שהתפתחות המאורעות יצאה מי-שליטתו. מצב כזה דוחף את משה דיין החוצה. יגאל אלון לא הש-כיל להכין כי דיין בחוק מפוכך לו הרבה יותר מאשר דיין בפנים.

אולם עברו רק כמה ימים, יצחק רבין חזר לארצות-הברית, ודיין שוב חזר בו. לישראל לסגת בנקודה זו של הזוהר ה-טילים באיזור התעלה, והיא חייבת לתבוע מן האמריקאים לקיים את התחייבויותיהם, אפילו תוביל חביעה זו לפיצוץ ההסכם.

אלא שאם מישוה עדיין מאמין בכך ש-ניתן לטרפד את יוזמת השלום האמריקאית, שמקורה בעיסקה אמריקאית-סובייטית, הוא שוב תמים. עתה, אחרי שוכתה כבר ל-הישגים ראשונים כפי יוזמתה, שוב לא תסכן ארצות-הברית את סיכויי ההסדר ה-כפוי, אפילו שתכנע שכל טענותיה של ישראל הן נכונות ומוצדקות.

הגישה האמריקאית היא שמי-אחר וכפית ההסדר היא מחוויי-בת המציאות, שוב אין זה משנה מה עושים המצרים או הסובייטים בתעלה, מאחר שממילא אין בכורי-נתה להניח להתחדשות המלחמה

אבן

הפסקת-האש או שליחות יארינג. לאור זאת קשה להניח כי יש סיכוי הצלחה לנסיון לפוצץ את הפסקת-האש. נסיון כזה עלול רק להוביל לפיצוץ דמותה של ראשי-הממשלה גולדה מאיר, להציגה כמי שהובילה את ישראל למלכודת בעיניים עצומות, ולהוכיח כי רק אדם אחד עשוי עוד להושיע את ישראל — משה דיין.